

Correspondentieadres: v. Grevenbrouckstraat 38, 5175 AV Loon op Zand
Internet: www.heemkundekringloonoptsandt.nl
Email: secretaris@heemkundekringloonoptsandt.nl
Bankrelatie: Rabobank 12.97.98.495
K. v. K. Tilburg: 40271760
Telefoon: 06-44 416 825

Jaaroverzicht 2010 Heemkundekring Loon op 't Sandt

Het verenigingsjaar.

Op 10 februari vond de jaarvergadering plaats, op 26 mei en 29 september de algemene ledenvergaderingen.

Leden.

Op 31 december 2010 telde de heemkundekring 207 leden, 27 gezinsleden, 56 abonnementen. In 2010 moesten wij het overlijden betreuren van de volgende leden:

Dora Hamers
Mevr. Gelevert (gezinslid)
Bertus van Onzenoord
Marius Leermakers
A. Ghering
H. Jansen

Bestuur.

In 2010 zijn er 8 bestuursvergaderingen geweest. Ineke Leijters (bestuurslid) James Hannam 2e secretaris), Sjeff Essens (webmaster en ledenadministratie) en André van Rijswoud (secretaris) waren aftredende bestuursleden. Allen hebben zich herkiesbaar gesteld voor een nieuw termijn van 3 jaar.

Activiteiten

Ook dit jaar waren er wisselende tentoonstellingen in de vitrinekasten van de bibliotheek en de Venloene. In januari werd een kastje in de bibliotheek ingericht met kleine huishoudelijke artikelen uit de jaren 1950-1970. 3 maart waren de gemeente verkiezingen. Twee vitrinekasten werden gevuld met affiches en reclame uit de voorbije jaren van de politieke partijen uit onze gemeente. In de meimaand werden Mariabeeldjes en Bedevaartprentjes tentoongesteld. Van 1 juni tot augustus was er in De Venloene een expositie in twee vitrinekasten te zien met handwerkjes van de familie Baeten van voor 1920, gemaakt op de kostschool. Er waren zoal tentoongesteld; miniatuurmodellen jurken, onderbroeken, hemden, sokken, handschoenen en proeflapjes voor het oefenen van verschillende breien haaksteken, maar ook merklappen de oudste daterend uit 1889. Ook in de bibliotheek werden handwerkjes tentoongesteld tot de vakantie. Vervolgens werd in de bibliotheek het kleine kastje in de vakantietijd aangepast met waaiers en klederdrachtpoppen uit diverse vakantielanden. Hierna was er een tentoonstelling van kleine huishoudelijke artikelen. In het kader "Nederland leest" van 18 oktober tot 19 november werd een tentoonstelling in de bibliotheek ingericht over de gezondheidszorg. Twee wissellijsten met foto's over dit thema werden gevuld en verder waren er in die weken te bezichtigen attributen als spalken, tassen en zuurstofapparatuur eens geschonken door EHBO St. Rafael. In de St. Nicolaas tijd werd de vitrinekast ingericht met boeken en kinderspeelgoed uit de jaren 50 waarna het kastje weer in Kerstsfeer werd gebracht met kerststalletjes, beeldjes en kerstkaarten welke in de jaren 80 de leden van de heemkundekring ontvingen met de Kerstwens.

Dienstverlening.

Jaarboek 1983: Dhr. R Hartog uit Zaandam verzamelt brandweerboeken

Roger Van Kerckhoven werkt geruime tijd aan project "kunstenaars in de 17^e eeuw" in de zuidelijke Nederlanden". Hij vraagt een kopie van een akte nr.894 van het "Heerlijkheids archief" van Loon op Zand, naar de betekenis van stadhouder (stadhouder van het leenhof Mechelen) en wat hoe een Prins van Oranje daarmee verband houdt.

Concordia: voorstel om later bij elkaar te komen, nog niet op gereageerd.

Saskia Bodelier: wil medewerking van heemkundekring bij haar project om bedrijfsuitjes te organiseren in Loon op Zand. Ad en Jan zullen met haar een onderhoud hebben en met het resultaat in de volgende bestuursvergadering terugkomen.

Liesbeth Eijsbroek vraagt persoon lezing over kapellen, doorverwezen naar Marius Kemmeren.

Wim van Gorkum poëziealbum Mia Schoenmakers via Truus Damen geregeld.

Mevr. die opleiding volgt tot uitvaartbegeleider vraagt over bidprentjes, Jaarboek.

Info gevraagd naar radiozaak in Kaatsheuvel

Ad Engel vraagt naar oudste nederzetting in Loon op Zand, is een middag in de Rafter geweest. Mevr. Femke Kleijn: vraagt Loonse oorlogsverhalen i.v.m. de Liberation Route Brabant. Gewezen op Jaarboek 1994

Dhr. Ijpelaar uit Oisterwijk stelt vraag over straatnamen in Loon op Zand. Jan van Hoof heeft vraag beantwoord en Dhr. Ijpelaar was daar zeer dankbaar voor.

Michel van Iersel is Sandra Termeer van dienst geweest met uittreksel uit het bevolkingsregister. Zij heeft een bedankje gestuurd.

Aan het Z.L.T.O. (vroegere NCB) spullen geleverd voor een tentoonstelling over Gerlachus.

Mevr. Baeten vraagt wat er met de graven op het oude kerkhof gebeurt als er geen familie is die deze bijhoudt. Jan van Hoof antwoordt, dat het oude kerkhof rond de kerk bij het Rijksmonument Kerk behoort en dat het kerkbestuur daarom subsidie krijgt om dit bij te houden.

Joke van Gils heeft 10 Jaarboeken gekocht via website HKK.

Tentoonstelling in opdracht van de bibliotheek: Nederland leest.

Erfgoed Brabant geweest: geïnventariseerd wat wij doen, bewaaromstandigheden van collecties, concept rapport over gemaakt.

Zaterdagmiddag 30 oktober in 't Maoske heeft Erik Gelevert een presentatie gehouden over de films van 1953 en 1959.

Verder heeft Jan Govers een collage gemaakt van ongeveer 100 'portretfoto's.

Er waren ong. 20 mensen van de aanleunwoningen uit Loon op Zand.

Van de Heemkundekring waren aanwezig: Ad Schellen, Erik Gelevert, Mari Kokx en Jan Govers. Men was heel enthousiast.

Kees Stadhouders heeft voor de K.B.O. een fotopresentatie gegeven.

Werkgroep Fotoarchief.

De fotowerkgroep bestaande uit: Emile van Beers, Erik Gelevert (is thans niet altijd meer in de gelegenheid om aanwezig te zijn wegens werkomstandigheden) Jan Govers, Annie Hamers-van Leeuwen, Riet Kemmeren, Ad Schellen, Mari Kokx, Cees Stadhouders en als bestuurslid Ineke Leijtsens, kwamen elke 2^e en 4^e dinsdagochtend van de maand in de Rafter bijeen.

Helaas is Bertus van Onzenoord ons ontvallen, begin 2010 (zie hiervoor ook de bijdrage van de Werkgroep Archief en Documentatie).

Het scannen en beschrijven van foto's is thans gevorderd tot Kaatsheuvel (bijna klaar).

Het beschrijven van deze foto's is moeilijker dan die van Loon op Zand omdat er slechts weinig gegevens bekend zijn van de geportretteerde. Van Loon op Zand zijn nieuwe foto's binnengekomen.

Binnenkort worden deze gescand en beschreven. Er wordt volop gewerkt om een paar avonden per jaar een presentatie te kunnen geven met de dia's die allemaal gedigitaliseerd zijn.

In de maand mei wordt in de Venloene een dia-avond gehouden over de Loonse Middenstand met veel bekende mensen uit Loon!

Mensen die meer willen weten over foto's e.d. kunnen op dinsdagmorgen in de even weken terecht in De Rafter.

Werkgroep Archief en Documentatie

Het jaar 2010 begon slecht voor onze werkgroep. Trouw lid Bertus van Onzenoord werd ziek en overleed in maart aan onverwachte complicaties bij een ziekenhuisopname. Zijn niet aflatende bereidheid om zich in te zetten voor allerlei soorten documentatiewerk missen wij nog steeds. Ook zijn brede kennis van onze naaste woonomgeving en de daar wonende families was voor ons vaak een antwoord op de vragen die bij dit werk vaak naar boven komen. Op 16 maart hebben wij hem in Tilburg uitgeleide gedaan. De werkgroep heeft versterking gekregen van Maria Verstappen-den Otter, die zich inmiddels heeft ingewerkt en een belangrijke bijdrage levert aan het vele werk er gedaan wordt, om het archief up to date te houden. Naast haar werken op de 1^e en 3^e dinsdag van de maand in "De Rafter": Sjaak Barendse, Guido van Gorp, Tiny van Iersel-Brouwers en Jan van Hoof.

In het afgelopen jaar zijn naast het coderen en opbergen van de krantenknipsels ook het archief van oud-voorzitter Cees Pijnenburg en de beschikbaar gekomen documentatie van Jan Vera verwerkt. Het archief van wijlen Jan Hamers wacht nog op afhandeling. Ruimtegebrek is de belangrijkste reden dat dit omvangrijke archief nog altijd geen plaats heeft gevonden.

Verder heeft onze werkgroep meegewerkt aan talrijke vragen die ons vooral via de website vanuit het hele land (en daarbuiten) bereiken om informatie over onze lokale geschiedenis.

Bidprentjes.

Op dit moment zijn er ruim 31000 persoonsvermeldingen ingevoerd. Er zijn er dus ten opzichte van vorig jaar weer 2500 bijgekomen. De oproep om meer prentjes verzameld te krijgen om de gezinnen compleet te maken heeft wel geholpen, maar.....er zijn nog vele prentjes welkom.

Afgelopen jaar zijn er enkele zeer grote verzamelingen in ons bezit gekomen, b.v. van Mevr. Marie van Iersel 850 stuks en van Dhr. Marius Leermakers (vroegere koster) ongeveer 4000 stuks. Al deze prentjes

zijn inmiddels verwerkt. Met het maken van stamboompjes via de prentjes en de gezinskaarten op de computer, wordt nog steeds driftig gewerkt. Het betreft hier alleen overledenen uit Loonse gezinnen. Nu er zoveel zijn ingevoerd, zijn er heel veel dubbelen bij komen. Ook deze blijven in ons bezit. Alleen de prentjes waar er meerdere van zijn, zullen in overleg een goede bestemming krijgen, bijvoorbeeld het archief in Tilburg en Den Bosch. De uiteenzetting over bidprentjes op een van onze bijeenkomsten vonden de meeste aanwezigen wel geslaagd. Misschien voor herhaling vatbaar bij bijv. KBO. Dit met de gedachten ook via hun leden meer prentjes aan onze verzameling toe te voegen. Ook aan onze eigen leden doen we een oproep, spreek mensen aan waarvan U denkt dat zij een verzameling hebben. Het is voor "het goede doel", en de prentjes gaan niet verloren. In ieder geval krijgen ze een betere bestemming dan dat ze zomaar bij mensen in een doos zitten waar bijna nooit naar wordt omgekeken. Om dan later, wanneer er geruimd moet worden, het risico bestaat dat ze in de papiercontainer verdwijnen

Jaarboek 2010.

In 2010 verscheen de 30^e editie van "Straet en Vaert" met verschillende onderwerpen en foto's. De auteurs waren: Jan van Iersel, Jan Vera, Tiny van Iersel- Brouwers, Erik Gelevert, Berry van Gorkum, Lia Stadhouders- van den Broek, John Boeren en Joke van Gils. De eindredactie was in handen van Erik Gelevert. Marja van Trier verzorgde de vormgeving.

Het vergaren en de verspreiding is weer uitstekend verlopen, dankzij de vele vrijwilligers.

Website

Ook het afgelopen jaar heeft Sjeff Essens flink gewerkt aan de website van onze heemkundekring. De startpagina is verlevendigd met foto's van de Kerkenakker, als actuele thema's staan er nu recente oproepen en een verslag van de excursie. Bovendien vormt de website een aanvulling op de artikelen in Straet & Vaert en geven we informatie over exposities die door onze Heemkundekring van materiaal en informatie worden voorzien.

Lezingen

In 2010 zijn er een aantal lezingen gehouden:

Op 31 maart werd er door Michel van Iersel een voordracht gehouden over afgeroken panden in onze gemeente

Op 21 april was er een dia avond in de Venloene

Op 26 mei na de leden vergadering: Een film over de bevrijding van Tilburg en omstreken

Op 29 september na de ledenvergadering was er een voordracht door Marius Kemmeren over Kapellen en Keskes in midden Brabant

Op 13 oktober vertelde Ton de Groot over het brouwen van bier

Op 17 november in Serviceresidentie Molenwijck een lezing van Cees Slegers met als onderwerp: Waarom het hier Noord Brabant heet.

Schenkeningen

Ook in 2010 mocht de heemkundekring weer vele bidprentjes, boeken, foto's en voorwerpen van lokaal historisch belang ontvangen, waarvoor onze hartelijke dank.

Monumentendag

11 september was het Open Monumentendag, en werd de kerk goed bezocht, ook was er veel belangstelling voor het beklimmen van de kerktoren. Ook was er veel interesse voor de bidprentjes in de vitrinekastjes en uitleg die Michel van Iersel gaf over stambomen.

Corrie Vroombout en Jan van Hoof bespeelden het orgel. Leden van de heemkundekring hebben een wandelroute samengesteld langs kleine bezienswaardigheden in Loon op Zand. Er was veel belangstelling voor deze wandeling en ook na open monumentendag heeft het secretariaat nog veel verzoeken voor deze wandeling binnen gekregen. Helaas was de oplage beperkt en moesten wij mensen teleur stellen. Ook tijdens de Dag van Loon een week later was er veel belangstelling. De samenwerking met het Kerkbestuur verliep prima en de heemkundekring heeft veel publiciteit in de media gehad rondom deze twee dagen.

Huisvesting en gemeentebestuur.

Zoals al meerdere keren in de jaarverslagen van de afgelopen jaren aan de orde kwam, kampt onze heemkundekring met een chronisch ruimtegebrek. De werkruimte "De Reffer" in Cultureel Centrum De Wetering barst uit haar voegen, omdat steeds meer documentatie en museale voorwerpen ter beschikking zijn gekomen. De twee opberglocaties (de bibliotheekzolder en de stalruimte bij ons lid mevr. T. van de Nostrum) bieden wel enig soelaas, maar kunnen niet voorkomen dat de werkruimte steeds voller raakt. Ook de slechte bereikbaarheid, aangetoond door een incident in de zomer, waarbij ambulancepersoneel in deze ruimte bij de hulpverlening aan een plotseling onwel geworden werkgroep lid niet adequaat kon werken, betekend een groeiende zorg voor het bestuur.

Herhaaldelijk schriftelijk en mondeling overleg met het gemeentebestuur heeft nog geen enkele opening in dit huisvestingsprobleem gegeven. Pogingen om de voormalige brandweerkazerne ter beschikking te krijgen liepen op niets uit, ook al is de definitieve bestemming van deze locatie op het eind van het verslagjaar nog steeds in nevelen gehuld. Ook zijn er van die kant geen alternatieve suggesties gekomen in de richting van een geschikt pand met een eventuele beschermde status.

De heemkundekring heeft in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van 10 maart 2010 de politieke partijen al in 2009 uitvoerig schriftelijk verzocht om in de verkiezingsprogramma's een cultuurhistorische paragraaf op te nemen en daarbij ook aan te geven, welke rol de beide heemkundekringen in het behoud van het cultureel erfgoed kunnen spelen.

Het resultaat van deze actie was bedroevend: voor zover wij de verkiezingsprogramma's via Internet konden nalezen, besteedden alleen Lijst Loon op Zand en Pro3 aandacht aan dit onderwerp. Het is dan ook geen wonder dat in het programma van de coalitie, die na de verkiezingen van 10 maart is gevormd, de aandacht voor het cultuurhistorisch erfgoed beperkt blijft tot het noemen van het woord in de inleiding. In de uitwerking wordt alleen het behoud van het Witte Kasteel als programmapunt genoemd. Niets wijst op een systematische verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur voor het levend houden van de lokale geschiedenis en de rol die de heemkundekringen daarin kunnen spelen. Het tegendeel gebeurde: in het najaar werd in een algemene bezuinigingsoperatie ook onze heemkundekring niet gespaard: er werd een korting op de subsidie aangekondigd.

Uit dit alles is duidelijk dat van het gemeentebestuur geen bijdrage valt te verwachten om voor het nijpend huisvestingsprobleem een oplossing te vinden.

Een volgend probleem in deze werd ook dit jaar duidelijk: het gebouw waarvan wij de zolder ("De Refter") in gebruik hebben, zal door de Stichting Multifunctionele Centra vermoedelijk over enkele jaren verkocht gaan worden. De S.M.C. heeft ons echter mondeling toegezegd in dat geval samen met ons te zoeken naar vervangende huisvesting.

Nieuwsflitsen

In 2010 verschenen 4 reguliere Nieuwsflitsen en 2 extra Nieuwsflitsen.

Secretariaat

Het secretariaat ontving 120 poststukken en mail. Het verstuurde 12 poststukken.

Contact met andere heemkundekringen

Op 24 maart was er een vergadering van regio 4 (Tilburg en omstreken) georganiseerd door heemkundekring Loon op Zand in de Kiosk en op 6 oktober in Goirle.

Op 7 juni en 25 november zijn de vergaderingen van De Raad van Aangeslotenen (alle kringen van Brabants Heem) in Oirschot bezocht.

Beleidsplan

Het beleidsplan 2011-2016 is voltooid en zal dienen als uitgangspunt van het bestuursbeleid voor de komende jaren.

Vrijwilligers

Tot slot een woord van dank aan alle vrijwilligers die zich in 2010 hebben ingezet voor de heemkundekring.